

מסורת הש"ס

יש מהם אומרים. היינו תושבתא דמנאי שמסבחי להקב"ה על קץ: אלו חסידים. כל חסיד הוא חסיד מעיקרו: שלא ניישע בו. שלא עברו עבירה בילדותו לבייש את זקנותו: אם אני כאלו הכל כאן. דורש היה לרבים שלא יחטאו בשמו של הקב"ה אם אני כאלו הכל כאן על זמן שאני חפץ צניח

החליל פרק חמישי סוכה

נג.

אשה היתה בוררת חטים לאור של בית השואבה: חסידים ואנשי מעשה כו': ת"ר פריך היאך זוררת האיכא מעילה דשמן ופמילה היו של הקדש ומשני דקול ומלאה וריח אין צפון משום מעילה וקשה דכפרק כל שעה (פסחים דף כו. וסג) אמרינן עלה מעילה הוא דליכא הא

עין משפט
נר מצוה

ג' א מ"י פ"ה מסלמת
שעטות בלכ"ב ספ"ה
לאין רלח טושפ"י ר"ד ספ"ה
רל טפ"ד ד:

תורה אור השלם

1. מובא אדוקה תעשה לי זכרה עליו את עלהיו ואת שקליה את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אלך וברכתך שנת כ"ב
2. אליהו ואהיה בני שיטא ספרים ירושלמי שן אזילוד המובחר מלכ"ב א ד

רבינו חננאל

חסידים ואנשי מעשה. אנוכי מעשה? שלא נעטמו טעם טעם בילדותם כל שכן בוקותם. (ל) חסידים בעלי השבחה. הלל הזקן כד היה חמי (ל) עובדין כפחו. הוא אמר וכי קוליסין דהללו צריך והתבי אלק אלפיך ישימשוניה. וכד היה חמי לון דברין כבשר. היה אמר הכי, א' אן ולין (מלון) לית טיש אן מאן כאן. אנשים שיש כמה קוליסין לפני, וביבי עליו קוליסין ישראל יתר מן הכל, דכתיב ונעמי וזכרתי ישראל. ואתה קדוש יושב תהלות ישראל. ר' יהיא רבה, אחוי כריעה קור' ר' יוספ' ונרפא. לוי אחוי קידה קמי ר' יוספ' ולא נרפא. הלל רגלוה גלגולת אחז צפה על גיש המים, (אמר לה) על דאטפאן עיטור דאטפאן יוספ'.

איכורא אריכא וי"ל דבורת לאו דוקא אלא כלומר הימה יכולה לזכור מרוב אורה: אם אני כאן. פירש בקונטרס שהיה הלל אומר בשמו של הקב"ה אבל בירושלמי שמעו שהיה אומר על עצמו דפריך ולקילוסין הוא לריך כלומר וכי היה לריך לשנאו והכמי חף אלפיך ישמשוניה ומשני דנגד ישראל היה אומר ומיבי עליו קילוסין של ישראל מן הכל שנאמר (שמואל ב ג) ונעמי ומירות ישראל וכמיבי (פסלים כג) ואתה קדוש יושב תהלות ישראל ומיזה הא דקאמר אס אמה תבא אל בימי אני אבא אל ביתך לא אפטר אלא בשכינה דהא דריש ליה מדכמיבי בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אלך וברכתך: רבי

הוא ראה גלגולת אחת שצפה על פני המים אמר לה על דאטפת אטפוך ומטיפך יוספון אמר רבי יוחנן רגלוה דבר איניש אינון ערבין ביה לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה הנהו תרתי כושאי דהוו קיימי קמי שלמה *אליהורף ואחיה בני שישא סופרים שלמה הוו יומא חד חזייה למלאך המות דהוה קא עזיב א"ל אמאי עזיבת א"ל דקא בעו מינאי הני תרתי כושאי דיתבי הכא מסרינהו לשעירים שדרינהו למחוא דלוח כי מטו למחוא דלוח שכיבו למחא חויה מלאך המות דהוה קבדח א"ל אמאי בריחת א"ל באתר דבעו מינאי תמן שדרתינהו מיד פתח שלמה ואמר רגלוה דבר איניש אינון ערבין ביה לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה תניא ואמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל כשהיה שמה שמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו וכשהוא משתחוה נועץ שני גודליו בארץ ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף ואין כל בריה יכולה לעשות כן וזו היא קידה *לוי אחוי קידה קמיה דרבי ואיטלע והא גרמא ליה והאמר רבי אלעזר לעולם אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול המיח דברים כלפי מעלה ואיטלע ומנו לוי הא והא גרמא ליה לוי הוה *מטייל קמיה דרבי בתמיני סביני שמואל קמיה שבור מלכא בתמיני מוגי חמרא אביי קמיה * (דבא) בתמיניא בייעי ואמרי לה בארבעה בייעי תניא אמר ר' יהושע בן חנינה כשהיינו משחים שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעיינינו כיצד שעה ראשונה תמיד של שחר משם לחפלה משם לקרבן מוסף משם לחפלת המוספין משם לבית המדרש משם לאכילה ושתיה * משם לחפלת המנחה משם לחמיר של בין הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה איני * והאמר רבי יוחנן *שבועה שלא אישן שלשה ימים מלקין אותו וישן לאתר אלא הכי קאמר לא מעבנו טעם שינה דהוו מונמנוי אכתפא דהרדי: חמש עשרה מעלות: אמר ליה רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אגדתא קמיה א"ל *ישמיע לך הני חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד א"ל הכי אמר רבי יוחנן בשעה שברך דוד שיתין קפא תהומא ובעי למשטפא עלמא אמר רבי דוד השם עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר ליה הואיל ואדרכתן (מלחא) הכי אתמר *בשעה שברך דוד שיתין קפא תהומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם

אחספא
היה נשחך ונישך פניו רצפה, וזוקף, (ומה שאין אתה יכול לעשות כן, זהו היא הקידה. לוי הוה מטלל קמי דר' בתמיני סביני, תניא אמר ר' יהושע בן חנינה כשהיינו מתעסקין בשמחת בית השואבה, לא היינו רואין שינה בעיינינו. שעה ראשונה לתמיד של שחר, ומשם לחפלת השחר, ומשם לחפלת המוספין, ומשם לבית המדרש, ומשם לאכילה ולשתיה, ומשם לחמיר של בין הערבים, מכאן ואילך לשמחת בית השואבה. ואסיקא מאי לא ראינו שינה, בתרדמא, אלא שינה בעין נמום. ט"ו מעלות כו'. בשעה שברך דוד שיתין קפא תהומא, בעא למשטף עלמא.

כאן הכל כאן על זמן שאני חפץ צניח זהו ושיכמי שרייה זו היא כבודו קיים ויבא הכל כאן ואם תחטאו ואקלק שבמיני מי יבא כאן: הכי גרסינן בהוספתא הוא היה אומר למקום שאני אובד של רגלי מוליכות אוסי אס אסה הכא לביסי. ונראה לי שאף כאלו לריך לגורסה קן משום דאמר ר' יוחנן בתרה רגלוה דבר איניש כו' ולי לא גרסינן ליה מאי שירא דר' יוחנן הכא: שגפ על פני המים. שחטכו את ראשו והטילוהו למים והכיר בו שהוא רוצח ופגע בו בעשוי לטעים כיוצא בו: אמר לה על דאטפס אטפוך. במל שגפתי גלגולתם הליפוך אחרים עכשיו: לסוף מטיפוך יוספון. עוד יבא יוס וליפו גלגולתם של אלו שהרין: לאתר דמכטי. למקום שנגור עליו למות בו משם הוא מתקשה ליטול שמתו: מן מובילין יסי. לשם רגלו מוליכות אותו: פרי כושאי. על שם שהיו יפים קרי להו הכי: אליהורף ואחיה. פסוק הוא כמלכא שהיו סופרים לשלמה: דקא בעו מינאי. אלו מתקשטים ממני למעלה שגועי זמנם למות ולא היה יכול ליטול שמתם כיון שלא נגור עליהם למות כי אס כשער לח: מפרינו. שלמה: לטעים. לטעים שהוא היה מלך עליהם כדכתי (יהיא טו) וישב שלמה על כסא ה' למלך שולך על העליונים ועל המתמנונים: אמטינו למחוא דלוח. עיר שאין מלאך המות שולט בתוכה כדאמרין בסוטה (דף מו:): ערבין ביה. לטעים משלמין ערבותן ומוליכין אותו למקום שמתקשקש: שני גודליו. של שמי וזו נשען עליהן עד ששוחה ונושק את הרצפה וקיים מה שגאמר כי רלו ערבין את אבניה (פסלים קג): וזו קידה. האמורה כמכויס דלאר מר(ג) קידה על אפיס אין לו להשתטט להגיע לארך גופו אלא פניו בלבד מי שידע ויכול לעשות כן ודודו של רבן שמעון לא היה אחד מעומדי עזרה יכול לעשות כן אלא הוא: איטלע. נעשה חיגר לפי שכשזוקף גופו מאליו ואינו נשען על ידיו כמורה למוך גופו למעלה מנאל כל אונס וקיפתו על ממנו: יטיח. זרוק לשון כמטחי קסת (בראשית כא): טעים דברים. במס' תענית (דף כה.) עלית וישבת לך כדמרוס לך דבריס וישבת חדל לסכמא: קמיה דרבי. בתימי שהיה נשאל ומכדין אותו ונשמו שהיה דואג תמיד בלילת ישראל ונחוליו כדאמרין בדרים (דף כג:) וימא דמחין ביה רבי אחי פורענות לעלמא: שבור מלכא. מלך פרס היה: מוגי חמרא. כוסות זכוכית מלאים יין ואין היין נשפך: רבי יהושע בן חנינה. מן הלויס והמשוערים היה כדאמר דברין (דף יא:) וכבר הלך ס"ר"י בן גודגדא לקייע את ר' יהושע בן חנינה בהגפת דלמות: מלקין אותו. שנשבע לשוא ומשעה שילאח שצוה מפיו הכי הוא כשנבע על העמוד של אבן שהוא של וזב שאף זה נשבע על דבר שאי אפשר וכשנבעות (דף כט.) מן דהיינו שצוה שוא ומייביס על זדונה מכות וכגון שהתרו בו: כשעס כפרה דוד שישין. ולא ספירא ליה שמשעת ימי בראשית נבראו ואי ספירא ליה שמה נמללו עפר או לזרותן ואריך לכותן: קפא סווא. קף ההמוס למעלה וילא. ויפך הצדול מתרגמין וקפא פרואל (מלכ"ב ג:) * רב חסדא לדידיה הואיל ואדרכתן הכי איתמר: מי איכא דידע כו'. דוד לא היה מורה הלכה בפני רבו אחיטפל והוא היה שם:

אחוי קידה. נוען גדולו וישען עליהם ויזכה עד שטקס את הלפס חוקף. יתמוך שטיי יבול לשפן מל גדולו ואין דיו מקיימות אותו וקופסו ויתך להשפאן חמתו ותמוך קן ללג כדוקא דלמחא (מנייה כו:). מלקין אותו. משום שביעט שחר. דבר כי לפס הוא המששע יתה לפך (ובגויה כה.) א: לאתר מלקין אחוי שישין. הואיל דנדר כדנדר כו'. יטול לעמור לו (דרים) כו'. בשעה שברך דוד שיתין. שידות של בית המקדש. ובגמתי ירושלמי (סנהדרין כ"ח) מני חמוליס של בית המקדש. והוא יתר לנשין יתי (מכות יא.) קפא תהומא. קף ההמוס כנגדת ירושלמי (סס) שאלא שם הרס שהניב קולו ואמר לו אל תעלי וקולו שאני נכנס על המזבח מיום מתן תורה שבעה שאלו שבע דוד לנכדיו וטלו (מכות טו.) אי שרי למכתב שם. מן יתמקויה תתי את ועברו משום וזכרתם את שמתם ואל תשבו כן וכו' (סס).

גהרות הב"ה

(ב) גמרא אס אמה תבא אל בימי

גליון הש"ס

גמרא אליהורף. עין ירושלמי פ"ה דלמא וסג אוחא כשטיי לשון קלף: שם טעם לחפלת הבהרה. תמנא ספדין חריב קמיה הילא סווא וז משם למחל של סופרים משם לחפלת תמנא. ועין תמנא תמנא: הרמ"ע שייך י"ד:

מוכף רש"י

אחוי קידה. נוען גדולו וישען עליהם ויזכה עד שטקס את הלפס חוקף. יתמוך שטיי יבול לשפן מל גדולו ואין דיו מקיימות אותו וקופסו ויתך להשפאן חמתו ותמוך קן ללג כדוקא דלמחא (מנייה כו:). מלקין אותו. משום שביעט שחר. דבר כי לפס הוא המששע יתה לפך (ובגויה כה.) א: לאתר מלקין אחוי שישין. הואיל דנדר כדנדר כו'. יטול לעמור לו (דרים) כו'. בשעה שברך דוד שיתין. שידות של בית המקדש. ובגמתי ירושלמי (סנהדרין כ"ח) מני חמוליס של בית המקדש. והוא יתר לנשין יתי (מכות יא.) קפא תהומא. קף ההמוס כנגדת ירושלמי (סס) שאלא שם הרס שהניב קולו ואמר לו אל תעלי וקולו שאני נכנס על המזבח מיום מתן תורה שבעה שאלו שבע דוד לנכדיו וטלו (מכות טו.) אי שרי למכתב שם. מן יתמקויה תתי את ועברו משום וזכרתם את שמתם ואל תשבו כן וכו' (סס).